

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

52. ÉVFOLYAM

1986. OKTÓBER

5. SZÁM

◆◆◆◆ Néhány kérdés önmagunkhoz a Reformáció ünnepén ◆◆◆◆

Valóban van naponta új kezdet az életemben?

Amikor nyugtalan a szívem, bátran megérkezem hozzád, Istenem?

Igazi örömet és valódi bátorságot ébreszt bennem az evangélium olvasása és hallgatása?

Látom azt, hogy egy igazi lendületes

új kezdés milyen jót tenne személyes életemben és gyülekezetem életében is?

Nem lett rutinos és automatikus az Istenhez való közeledésem?

Összetör még néha egy-egy igehirdetés üzenete, vagy már csak simogat a „kényelmes élet párnáján”?

Féltő szeretetben nyilvánul meg a

hitem szerettem életében és a velük való kapcsolataimban?

Tudom és értékelem is azt a mélységet vagy magasságot, ahonnan Isten kiragadta az életemet?

Van napi csendességem, ahol átélhetem Isten közelségét úgy, ahogy a lutheri zsoltárban találom: „Csendesedjete el, és tudjátok meg, hogy én vagyok az Isten!” (Zsolt 46:11.)

Csak harsogó ének az ajkamon az „Erős vár a mi Istenünk!” és megszozott mechanikus köszöntési forma, vagy átjárja a jelentése és a benne elrejtett öröm az érzéseimet?

Féltő és gondos szeretettel adom át a hitemet utódaimnak, és a „rám bízott kincs” csillog előttük?

Esténként képes vagyok-e arra, hogy gyermekem ágya mellett megállok és vele elmondom a napi imádságokat?

Énekelte már valaha otthonodban lutheri éneket?

Csak egy ember is tapasztalhatta már szolgálatom következtében Isten szeretetének jeleit?

Készülök úgy a hazahívásra, ahogy a reformátori ének tanítja: „Már megyek békén, örömmel, Hív az Isten...”?

Mi uralkodik az életemben? Aggodalom, kapzsiság, idegesség, félelem a lemaradástól vagy indulatok töltik ki a lételemet? Nyugalom, alázat, nyitottság, engedelmes szolgáló szeretet néha felébrednek bennem?

Tudok igazán örülni annak és valószínű erő ad az az érzés és tudat, hogy meg vagyok keresztelve? Érzem ennek az állapotnak felszabadító örömét?

Valóban a legnagyobb erőforrás az

SEGÍTSÉGET KÉRÜNK!

Széthulló amerikai magyar evangélikusságunk mindeddig megmaradt közössége az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia (AMEK), mely a világ felé és — az országos egyházon keresztül — a más országokban levő evangélikusok felé képvisel bennünket. Éppen megfogyatkozott létszámunk miatt ma nagyobb szükség van az AMEK sokágú tevékenységére, mint valaha. Különböző feladatai közé tartozik például az időnkénti istentiszteletek gondozása szórványhelyeken, valamint az Erős Vár fenntartása.

Az Erős Vár évi 6 számának előállítási költsége meghalad 3000 dollárt, noha a szerkesztő és munkatársai díjazás nélkül dolgoznak. A jövő évtől felemelt előfizetések és számos testvérünk külön adománya nem fedezi ezt az összeget, s így a kiadások további részét a Konferencia pénztára folyósítja, ha van miből. Az Erős Vár az Anyaszentegyház — lelki édesanyánk — levele minden szétszórt testvérhez, a nagy idegen tengerben az utolsó összekötő szál a hittestvérek között.

Anyagi forrásaink kimerülőben vannak. Veszélyben van a Magyar Konferencia, valamint az Erős Vár folytatódó szolgálata. Igen nagy szégyenünk lenne, ha pénzhány miatt mindez megszűnnék.

Testvér, halld meg a kérő szót, segíts, ha módodban van! (Lásd még főesperesünk levelét ebben a tárgyban a lap más helyén.)

Az ilyen célú adakozásra is vonatkozik az Ige útmutatása: „...aki bőven vet, bőven is arat; mindenki úgy adjon, ahogyan előre eldöntötte szívében, ne kedvetlenül vagy kényszerűségből, mert a jókedvű adakozót szereti az Isten. ...ennek a szolgálatnak az ellátása sokakat hálaadásra is indít az Isten iránt.” (2Kor 9:6-7, 12.)

Hathatós és jelentős segítséget nyújtanának \$10-tól \$100-ig terjedő adományok, melyek az adóból levonhatók. 500 dolláros adomány pedig fedezi az Erős Vár egy számának kiadási költségét. Beküldhető csekken vagy pénzesutalványon, akár az AMEK általános céljaira, vagy kifejezetten az Erős Vár támogatására e címenek:

Hungarian Conference — LCA
9715 Lake Avenue
Cleveland, Ohio 44102

Erős Vár
P.O. Box 02148
Cleveland, Ohio 44102

életem számára Krisztus érettem oda-
adott élete?

Mit jelent számomra a keresztség? Díszt
csupán, vagy az új kezdetének kiindu-
lási pontja és lehetősége életemben?

Mire gondolok akkor, amikor
Luther életéről és szolgálatáról hallok
valamit?

Képes vagyok küzdeni a saját, a csa-
lád és a társadalmi élet erkölcsi tisztaságáért?

Olvastam már egyetlen lutheri írást
a konfirmációm óta eltelt idő alatt?

Imádkoztam már egyházzal és lelké-
szem szolgálatának tisztaságáért és
eredményéért?

Szeretem valóban mindazt, amit az
„evangélikus” jelző ad az életem és
hitem területén? (Ev. Élet)

AKAROM

Akarom: fontos ne legyek magamnak.

A végtelen falban legyek egy téglá,

Lépcső, min felhalad valaki más,

Ekevas, mely mélyen a földbe ás,

Ám a kalász nem az ő érdeme.

Legyek a szél, mely hordja a magot,

De szirmai ki nem bontja a virágnak,

S az emberek, mikor a mezőn járnak,

A virágban hadd gyönyörködjenek.

Legyek a kendő, mely könnyet töröl,

Legyek a csend, mely mindig enyhet ad,

A kéz legyek, mely váltig simogat,

Legyek, s ne tudjam soha, hogy vagyok.

Legyek a fáradt pillákon az álom.

Legyek a délibáb, mely megjelen

És nem kérdi, hogy nézik-e vagy sem,

Legyek a délibáb a rónaságon.

Legyek a vén föld fekete szívéből

Egy mély sóhajtás fel a magas égig,

Legyek a drót, min üzenet megy végig,

És cseréljenek ki, ha elszakadtam.

Sok lélek alatt legyek a tutaj,

Egyszerű, durván összerótt ladik,

Mit a tengerbe visznek mély folyók.

Legyek a hegedű, mely végtelenbe sír,

Míg le nem teszi a művész a vonót.

Reményik Sándor

1987. január 1-től

kezdve az Erős Vár előfizetési díja
évi 6 dollár lesz. Kanadában és
egyéb külföldön évi 8 US dollár,
vagy 10 kanadai dollár. 1959 óta, 27
éven át nem emeltünk! A lap előál-
lítási és postaköltsége az akkorinak
több mint háromszorosára ment
fel.

ÉHEZŐ SZOMJAZÓK

„Boldogok, akik éheznek és szomjaz-
nak az igazságra, mert ők megelégtetnek”
(Mt 5:6).

Emberi dolog, hogy hajszoljuk mind az
igazságot, mind a boldogságot. Általában
rossz helyen keressük. „Borban az igaz-
ság!” „Akinél a pénz, annál az igazság!” És
ezekhez hasonlóknál.

Vajjon Jézus mire gondolt? Ugyancsak
Jézus mondja: „Én vagyok az Út, az Igaz-
ság és az Élet...” (Ján 14:6). Egyszóval Ő
az, akinek a keresése boldoggá és megelége-
detté tehet.

Nagyon lényeges, hogy Jézus ezt a kere-
sést létszükségletünknek tartja. Ahogy en-
ni akar az éhező és inni akar a szomjazó;
mert ha nem eszik vagy nem iszik, elpusztul.
Ilyen fontos, létfontosságú funkció az
igazságra való éhezés is: aki nem éhezik
Jézusra, az lelkiileg éhenhal. Ez a vége a
lelki emberünknek, ez lehet a vesztesége sok
keresztyénnek.

Legtöbben már annyira megszoktuk,
hogy keresztyének vagyunk, hogy az sok-
szor már nem más, csak egy adat: X. Y.,
180 cm magas, szőke, kék szemű és keresz-
tyén. Sokan megszüntünk Jézusra éhezni
és szomjazni. Langyos, hétvégi keresztyé-
nek lettünk. Eljárogatunk a templomba,
imádkozgatunk és aztán vége.

Ki az, akinek Jézus olyan fontos, mint a
biológiai létünket biztosító étel? Csak az
elégtet meg, Igénk szerint. Akik nem
így éheznek és szomjaznak Jézusra, akik
csak únottan turkálnak langyosra hűlt ke-
resztyénségükben, azok nem ismerik meg
azt a boldogságot, amelyre Jézus utal.

„De légy már realis!” — mondogatják
sokan. „Az igazságot csak a filmekben ta-
lálják meg az emberek, a való életben
soha...” Igen ám, de Jézus keresésével nem
így van. Jézus segít nekünk, hogy megtalál-
juk Őt, mert Ő ezt a találkozást legalább
annyira akarja, mint ahogy nekünk kelle-
ne akarni azt. Döbrössy Bence (Útitárs)

Hibaigazítás

Az 1986/4. szám első oldalán a „Mindeddig
megsegített bennünket az Úr!” c. cikk 6. beke-
zésében egy mellékmondat helyesen így szól:
mely két számmal járult hozzá az istentisztelet
méltó ünnepélyességéhez.

Ugyancsak az augusztusi szám 5. oldalán, az
„Ötvenéves lelkészi jubileumok” c. cikk elején
„Ausztriában” helyett „Ausztráliában” olva-
sándó.

Élesszemű olvasók azt is észrevették, hogy
ugyanennek a számnak a 4. oldalán a fásori
gimnázium pecsétje az oldalán fekszik.

Még mindig túl sokat várunk a beszédünk-
től és túl keveset az imádságainktól.

OKTÓBER HATODIKA

Gróf Leiningen Károly, ki idegen származása ellenére a 13 aradi hős közt halt
vértanú-halált, a kivégzést megelőző nap-
on levélben búcsúzott el feleségétől. A
levélből itt közölt részlet jellemző öntuda-
tos hitére a döntő órában.

Aradon, 1849. okt. 5-én.

...A kocka eldőlt és csak kevés órá-
marad még e világon, hogy előkészüljek a
keserű lépésre. A halál nem volna rettene-
tes, rám nézve, ha egyedül állanék... Szíve-
sen, óh mily szívesen éltem volna, hisz meg
volt mindenem, mi boldoggá teszi az életet,
oly boldog voltam, aminő ember csak le-
het... A mindenható Isten, ki szívembe lát,
adjon erőt, hogy úgy halhassak meg, mint
keresztyén. Mindig híven hódoltam őseim
vallásának, a lelkész kezéből fogadtam hit-
tem vizsgálatását és kész vagyok uram és
teremtőm ítélőszéke elé lépni... Nevelő
gyermkeinket az Úr félelmében jó és
nemes emberekké. Ha én már nem is ör-
ködhetem felettük, legyen anyjuk ki meg-
tanítja őket, hogy tiszteletben tartsák sze-
rencsétlen atyjuk emlékét. Ki mondhatja
meg nekik jobban, mint te, hogy apjuk,
habár az emberi törvény elítélte, szívében
becsületes ember volt és meggyőződéséért
halt meg...

MESGYEKŐ

A part alatt zizegve

Ciróogat, véd a nád.

Hiába várt az este

Húgod s szegény anyád.

Keskeny vércsik szalad,

Arcod kettészelő.

Úgy fekszel itt hanyatt,

Mind kidőlt mesgyekő.

Te vagy a kő, határ:

Ma eddig tart a múlt.

A rettentő halál

Itt felmagasztosult!

Október huszonhárom,

Utcára ment a nép,

Hogy zengő szava szálljon

S kúrja bús szívét.

Szíved szép igazsága

Volt minden fegyvered.

S a páncélosok száza

Dübörgött elened.

Ma parti nád közt fekszel,

A puha fű benő.

Két világ közé vert jel,

Hazám, új mesgyekő.

(Ismeretlen)

Szabad egyház szabad sajtója

Nyílt levél dr. Nagy Gyula ev. püspökhöz

Főtisztelendő Püspök Úr!

Az „Erős Vár”-ban közzétett, július 19-én kelt levele bizony nehéz olvasmány. Egyes részei, ill. megállapításai pedig egyenesen érthetetlenek. Persze, jólesik, hogy Püspök úr és az óhazai egyház esetenként felfigyel a mi szolgálatunkra, de az már kevésbé esik jól, ahogy alkalmakként ez a felfigyelés kifejezésre kerül. Ebbe a kategóriába tartozik a fentiekben utalt levél is.

Úgy látszik, hogy az óhazai egyház szemzőgéből mi itt csak azt tehetjük — hasonlóan az otthoni szolgatársakhoz, hittestvérekhez —, ami az egyházvezetés kifejezett tetszésére van. Ha ettől a „rendtől” csak jottányit is eltérünk, eltérnek a Nyugaton élők, akkor azt mindjárt le kell szólni, meg kell bélyegezni. Nekem úgy tűnik, hogy Püspök úr ék azok, akik nem tudnak vagy nem is akarnak megszabadulni a „hidegháborús hangvétel”-től. Azért, mert bizonyos vonatkozásokban nem értünk egyet, s egyes kérdésekhez másként állunk hozzá, mint az óhazai egyház vezetősége, nem jelenti, hogy ádázul ellenségeskedni, vagy éppen hidegháborúskodni kívánnánk. Ez fontos elv, aminek a szemelőtt tartása Önöket is kötelezi.

Mint ismeretes, mi itt más politikai rendben és más egyházi szervezetben, tehát más felelősségi keretben élünk. Ez is adottság. Ezért Püspök úr nem vetheti szemünkre, hogy az „Erős Vár” az Önök megkérdezése nélkül közöl ilyen vagy olyan hírt. Először is, Önök nem egyházi hatóságaink. Másodsor, minket hozzászoktattak, hogy **nekünk nem kell megkérdeznünk** esepeseinket, püspökeinket, hogy mit szabad vagy nem szabad publikálni, mihez és hogyan szabad hozzászólni, anélkül, hogy ezért hátrányunk keletkezne. Nos, akadnak súlyosabb kivételek, de még olyasmért, amit mondjuk egy a „Testvéri Szó”-hoz hasonló körlevél tartalmazna, még nem marasztaltak el senkit sem.

Természetesen rendkívül érdekesítő lett volna a „Testvéri Szót” az **Evangelikus Élet**-ben olvasni. Úgy látszik, az óhazai ev. egyház Csernobilja ez; igaz az ottani eseményeket csak két napig titkolták, a „Testvéri Szó”-ról — március óta — még nem esett szó az országos ev. lapban. Mennyire kár ez több szempontból is. Az egyik, hogy a kisebbségi ev. egyházak **Budapesten megjelenő** hírközlőnye és az Ev. Világszövetségé is részletesen foglalkozott azzal. Az pedig tudvalevő, hogy az EVSz-nek dr. Káldy Zoltán püspök úr az elnöke. Nin-

csen-e itt valami ellentmondás, hogy az ő fennhatósága alá eső egyik lap közölhet, a másik pedig nem közölhet hasonló hírt? A másik, hogy az **Evangelikus Élet**-ből, a **Lelkipásztor**-ból, s egyéb fórumokból azok a reformok, melyekre az óhazai egyházi vezetőség utal, hogy a „Testvéri Szót” túlhaladottnak bélyegezze, bizonyára nem voltak kivethetők. Feltételezzük, hogy az aláírók benne vannak az egyház életében, résztvesznek a munkaközösségek munkájában, gyülekezetük szolgálatában; szinte képtelenség arra gondolni, hogy nem vették volna észre a reformterveket, ha azokról szó esett vagy valaki írt volna. Lehet-e például az 1957/22. sz. törvényerejű rendelet felszámolásáról, az „idegen befolyástól mentes választásokról”, mint reformprogramról még csak álmodni is?

Meggondolandó az is, ahogy az óhazai egyház a „Testvéri Szót” eltussolni igyekszik. Ilyen az utalás a kevésszámú aláíróra. Csak a lelkészeket számítva 3%-ról van szó. Ez pedig nagy szám ám! 1956 nyomán az ország lakosságának csupán (!) a 2%-a került külföldre, s ez komoly érvágásnak számított. Ha nálunk, „Lutheran Church in America” egyházunkban elveszítenénk netán 1%-ot az egyház népéből, akkor egy magyarországi kisvárost törölnénk ki a statisztikai adatokból. S ha a „Testvéri Szó” annyira méltatlan a figyelemre, miért kellett Miklós Imre államtitkár úrnak burkoltan arra utalni azzal, hogy az Evangelikus Egyháznak van mit vesztenie?

Itt hadd térjek ki az „Erős Vár”-ra néhány szóban. Kéthavonként 8 kisoldalon jelenik meg. Elképzelheti Püspök úr, hogy mennyi minden **nem** fér bele. De időnként megjelenik benne magyarországi hír is. Aki figyelmesen olvassa a mi lapunkat, annak szemébe kell tűnnie, hogy mily gyakran szólal meg az elismerés és öröm hangja az óhazai egyház, lelkészei, hívei hite és szolgálata tekintetében. Amit Ön kifogásol, annak nincs semmi alapja. Főleg nincs dr. Káldy Zoltán püspök úr vonatkozásában, akit mostani betegsége idején különösebb aggodással viselünk imádságos szívünkben; s ezt a lapban is nyilvánosságra hoztuk. Így aztán alig értjük az imádságra vonatkozó kérdését, hogy mi miért imád-

kozunk a „Testvéri Szó” szerzőiért. Talán Püspök úr nem imádkozik értük, mikor Önnek éppen mint püspöknek, a pásztorok pásztorának volna kötelessége, hogy ezeket a testvéreinket, akik oly súlyos kérdésekben álltak az egyház nyilvánossága

elő, imádságban hordozza és hordoztassa és azért is imádkozzék, hogy őket kellőleg meg is értsék? Mert a mi imádságunkban ez a vonatkozás is érvényesül.

Hosszabban már nem érdemes írni, legfeljebb még csak kérését illetően, hogy adjunk helyet „a hazai egyház vezetősége és közvéleménye hangjának is”. Ilyen óhajnak készséggel adunk eddig is és adunk ezután is helyet, ti., mind az egyház vezetősége, mind az egyház közvéleménye hangjának. Engedje meg meggyőződésünket, hogy a kettő nem szükségszerűen azonos!

Hittestvéri köszöntéssel

Bernhardt Béla, ev. lelkész

Cleveland, 1986. október 10.

* * *

Az olvasó írja...

Augusztusi számunkban hoztuk Nagy Gyula püspök levelét, melyben kifogásolja, hogy az Erős Vár közölte a „Testvéri Szót” és ezzel nyilvánosságot adott a magyarországi ev. egyház híveinek és lelkészeinek, akik — az egyházi vezetőséggel szemben — az egyház élete megújulásának szükségességére mutatnak rá. Hogy olvasóink milyen kedvezően fogadták a „Testvéri Szó” leközlését, arra példa dr. Wigner Jenő Nobel-díjas tudósunk alábbi levele.

Mindig igaz érdeklődéssel olvasom az Erős Várt, de az utolsó számukban, a júniusban, volt két cikk, amelyek igazán meghatottak. Az egyik Fáy István cikke, a Fásori Főgimnáziumról — ahol én többet tanultam, mint bárhol másutt —, a másik a Testvéri Szó. Mindkettő sok örömet okozott — ha könnyű, adják át üdvözlömet a szerzőknek!

Igaz tisztelettel

Wigner Jenő

Princeton, 1986. szept. 27.

A HATÁRON

*Egy ároknál megállt kísérom,
Fojtottan súgta: ez itt a határ,
Segitse Jézus! — kezem megragadta
S csendesen ment is vissza már.*

*Háromnegyed kettő volt. Fényllett
A mutató, az óra zümmögött.
A hűvös köd derengve egybeolvadt
Imbolygó vállalai fölött.*

*Magam maradtam. Átugortam.
A dobbanástól visszhangzott a táj,
S én fuldokolva már hinni sem meretem,
Hogy mögöttem van minden, ami fáj.*

*S mert rá gondoltam: mint az ostor
Az állatot, a szörnyű félelem
Úgy végigvert, hogy futottam, rohantam
S a szabadság már ott futott velem.*

Sulyok Vince

ERŐS VÁR

AMÉRIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

ERŐS VÁR (USPS 178560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) for \$3 per year by the Hungarian Conference—Lutheran Church in America, 9715 Lake Avenue, Cleveland, OH 44102. Second-class postage paid at Cleveland, OH. POSTMASTER: Send Address changes (Form 3579) to

ERŐS VÁR
P. O. Box 02148, Cleveland, OH 44102

No. 5. (241) Vol. 52.
OCTOBER 1986

A "Lutheran Church in America"
Magyar Konferenciájának lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Munkatársak:

a magyar evangélikus lelkészek.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag, kézirat, gyülekezeti hír, úgyszintén a lappal kapcsolatos minden levelezés, előfizetés és adomány erre a címre küldendő:

"ERŐS VÁR"
P. O. BOX 02148
CLEVELAND, OH 44102

Az "ERŐS VÁR" előfizetési díja belföldön egy évre 3 dollár. Kanadában és egyéb külföldön évi 4 US dollár, vagy 5 kanadai dollár.

Be nem jelentett címváltozás esetén a posta a kézbesíthetetlen újságot megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig külön portót kell fizetnie. Erre a költségre különösen nem-előfizetők, késedelmező előfizetők, vagy többéves hátralékban lévők esetében nehéz fedezetet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy minden esetben pontosan adják meg címüket a "Zip Code" szám feltüntetésével együtt! Az újságot "zip code" szám nélkül nem kézbesíti a posta. Címközlésnél tüntessék fel az utca megjelölését is, pl.: St., Rd., Ave. Ugyanis egyes postai zónákban azonos nevű utcákat csak így lehet megkülönböztetni.

Printed by

Classic Printing Corporation

9527 Madison Ave., Cleveland, Ohio 44102

Levél amerikai magyar evangélikusokhoz

Kedves Hittestvérem!

Lelki kérdéseid és magyarságod sokszor állított nehéz döntések elé. A döntéseknél is nehezebb a vállalt feladatok betöltése. Ilyen komoly kérdés elé akar állítani ez a levél is. Valamit reánk bízott Isten, amire azt mondtuk, hogy elfogadjuk, mert magyar és evangélikus ügy. Vállaltuk az amerikai magyar evangélikusok egyetlen lapjának, az Erős Várnak a fenntartását. Vállaltuk azt, hogy mi koldus emigránsok nem engedjük el egymás kezét és kapcsolatban maradunk azokkal, akik kiestek a magyar gyülekezetekből és közösségekből, s tisztvériként gondoskodunk arról, hogy szeretetünket, sorsuk után való érdeklődésünket érezzék. Isten kegyelméből ezt a szolgálatot az Erős Vár útján fél évszázadot meghaladóan meg is tettük.

Konferenciánk (amerikai magyar ev. egyházamagya) pénzürosára arról értesített, hogy ha nem oldjuk meg anyagi kérdéseinket, akkor a februári nyomdászámra a szolgálat további folytatására, azaz megszűnnék az Erős Vár.

Milyen nagy szűgyent hozna ez reánk, Amerikában ma élő evangélikus magyarok! Ötven éven át elődeink, nagy szegénységük, az újrakezdés sok gondja és nehézsége ellenére fenntartották ezt a családi jellegű lapunkat. Tudták, hogy milyen nagy szüksége van az evangélium anyanyelven vigasztaló szavaira azoknak, akik szülőföldjüktől és szeretteiktől távol élnek nagy bizonytalanságban. Nem magukra gondoltak, nem azt kérdezték, hogy megéri-e ez nekünk, hanem érezték, hogy ennél kevesebbet nem is tehetnek hittestvéreikért. Nagyon szerény keresetükből hűséggel és kitartóan hoztak áldozatokat évtizedeken keresztül.

Úgy érzem, hogy ennél kevesebbet ma sem tehetünk. Viszonyaink nagymértékben megjavultak, de az emberi gondok, a családtagokat naponként érintő kísértések közepette az evangélium útmutató fényére ma is nagy szükség van. Ugyanúgy gondolnunk kell az előregedett, sokszor egyedül élő hittestvéreinkre. És valljuk be, a magunk hitének erősítésére is, mely kezdi elfelejtetni templomaink oltárképét, néha talán erkölcsi törvényeit is.

Az Erős Vár az írott igehirdetés munkáját tölti be. Ennek tudatában igen félelmetes az a gondolat, hogy Konferenciánk nem tudja folytatni, mert nincs rá pénzünk, vagy ami még szomorúbb lenne, a jómódbajutott amerikai magyar evangélikusok szívét is megkeményítette a közöny,

mely még olyan kicsiny áldozatok előtt is bezárkózik, mint amit egyetlen evangélikus lapunk kíván tőlünk.

Mit kell tennünk?

Először is új értelmezést adni annak a ténynek, hogy előfizetünk és a lapot támogatjuk. Meg kell látnunk, hogy ezzel evangélikus egyházunk magyar szolgálatát segítjük. Nem újságot veszünk, hanem lehetőséget nyújtunk arra, hogy mindazt, amit mi — keresztyének és magyarok — hiszünk, elmondhassuk azoknak, akiknek közösségében Isten a mi helyünket is kijelölte. Beszélgethessünk hitünk kérdéseiről, elmondhassuk a szülőföldünkön és Amerikában élő egyházunkról azt, ami mindannyiunkat érdekel. Mindenek felett pedig világossá tenni minden olvasó előtt, hogy Isten célt adott minden embernek, és hogy a láthatatlan Isten velünk van minden időben. — Ilyen értelemben nézzünk tehát az Erős Várra, amikor előfizetésünk megújítására gondolunk.

Vannak természetesen tehetősebb híveink is, akik komolyabb összeggel, esetleg végrendeletükben a magyar evangélikus egyház útján kívánják szolgálni az Urat. Az ilyen adományokat is szívesen fogadjuk.

Ha ezeket megértetted Kedves Testvérem, akkor meglátod, hogy milyen személyes és az életedhez tartozó komoly feladathoz kérjük támogatásodat. Ennek tudatában adományod és előfizetésed hála-imádsággá válik; az összeg, amit adsz, megszőpül abban a szolgálatban, amit Isten reánk bízott.

Ha az elmondottakat a magad ügyévé tetted szívedben, akkor két dolgot kérünk Tőled:

- 1) adományodat (előfizetésedet);
- 2) segítségdet a raktárunkban fekvő nagyon értékes könyveink (Bibliák, bibliaolvasó kalauz, stb.) eladásában. A címeiket és árakat az Iratterjesztés hirdetése közli. Könyvet adni családunk tagjainak, barátainknak és ismerőseinknek egyik jele annak, hogy mi magunk miben hiszünk.

Amit elmondtam, Kedves Hittestvérem, igyekezett megvilágítani gondjainkat és teendőinket. Tőled azt kérjük, hogy azt a részt, amit ebben a kérdésben Reád bízott az Isten, igyekezz hited és tehetséged szerint betölteni.

Hittestvéri szeretettel:
Brachna Gábor esperes,
az AMEK elnöke

Az elégedetlen emberrel csak kellemetlen ségek történnek, míg a vidám, derűs és hálás ember mindig talál okot az örömrre.

Csak amit látok...

— Csak azt hiszem, amit látok!
Így mondta, mondogatta ezt egy kedves fiatal leányka ismerősöm.

Azt hiszem, mindnyájunk előtt ismerős ez a mondat. Gyakran ezzel utasítanak el minden érvet azok, akik meg sem kísérelték, hogy saját holtpontjukról kimozdulva elinduljanak meggyőződni arról, hogy igaz-e amit a másik mond. De lehet, hogy csak szokásból felelgetnek így, mert lusták arra, hogy

vegyék a fáradságot ahhoz, hogy valóban lássanak.

De Isten útjai kifürkészhetetlenek. Néha elegendő egy pillanat, hogy valaki látás nélkül is hívővé váljék. Máskor Isten lépésről-lépésre vezet a tisztánlátáshoz. Így volt ez ezzel a fiatal leánnyal is.

Már néhány hetes házasság után látta, hogy sok igazság van abban, amit szülei mondtak, de ő nem hitte. Már-

mint azt, hogy a házasság egy életre szóló felelősségteljes közösség, nem csupa napsugár, csupa szerelem, csupa szép szavak; de alkalmazkodás, türelem, elfogadás, megértés, egymás vállalása bajban is. Nem hitte, csak amikor maga is látta, tapasztalta.

Amikor átvette az oklevelét és elindult vele munkát keresni, akkor látta csak, hogy nem egészen úgy van az, ahogy elgondolta, mármint, hogy az egész világ órá vár, a vállalatok, az iskolák, a kórházak, az üzemek, — de rájött, hogy sok hozzá hasonló, de kiválóbb, képzetesebb riválisok is vannak. Azt is hiába mondogatták neki, nem hitte, csak amikor már látta, a saját bőrén megtapasztalta.

Aztán külföldre került és azt hitte, hogy hazájához viszonyítva ott fenékgig tejjel az élet, mindenkinek kacsalábon forgó háza van és sok-sok pénze, amivel tehet, amit akar, vehet, amit akar. Aztán rájött, látta, hogy senkire sem számíthat, csak magára, dolgos két kezére és sokszor ott kellett kullognia a sor végén, a „bennszülöttek” után és kénytelen volt bármilyen munkát is elfogadni, ha keresni akart. De ezt is csak akkor hitte el, amikor látta.

Lassanként meggondoltabb lett és már nem merte olyan gyakran odavágni: csak akkor hiszem, ha látom!

Nemrégiben meghalt hőn szeretett édesapja. Nem hitte, hogy vele is megeshet ilyesmi. Amikor az értesítést megkapta, nem akarta elhinni. Pedig igaz volt. Kemény, megváltoztathatatlan döntés.

Az édesanya vigasztalhatatlan volt. Kétségbeesett, öngyilkosságot emlegett. Csak vele történik ilyesmi, mondogatta. Mindenkit okolt, az orvost, az ápolókat, a gyógyszereket, a munkahelyet, még az Istent is.

A nagymama, a ház csendes kis nagyija, tőpörödött öregasszony volt. A halál közelében élt állandóan, már réges-régen elvégzett magában mindent. Egy életen át Isten volt a mindene, barátja, tanácsadója, vigasztalója, ereje. Soha nem hallottak tőle hangos szót, nem bántott embert, állatot, tette, amit tennie kellett, hat gyermeket nevelt fel, éjszakákat átdolgozott értük. Nem, nem volt ez így rendjén, hogy amikor mások élték a világukat, ő húzta az igát és sokszor a

IRATTERJESZTÉS

Biblia. A teljes Szentírás mai magyar nyelven. A Függelékben nyolc színes kép-pel \$12.00

Zseb-Biblia. Hajlékony fedőlap, Károli fordítás, 11x16 cm \$8.00

Üjszövetség. Az új fordítás próbaszövege. Amerikai Bibliatársulat, 1957, kemény fedőlap \$3.00

Lukács evangéliuma. Svájci Bibliatársulat 1957 \$0.50

János evangéliuma. Svájci Bibliatársulat 1957 \$0.50

Dr. Brachna Gábor: **Útmutató a Biblia olvasásához.** Jó segédeszköz a Szentírás 66 könyvében való eligazodáshoz. Spirálkötés, 224 old. Önköltségi ár ... \$8.00

Keresztyén énekeskönyv. A Dunántúli ev. énekeskönyv rövidített kiadása, új részszer. Gazdag imádságos és káté-anyaggal. Evangélikus Világszövetség, 1957. 513 oldal \$6.00

Negyedórák Isten előtt. Kemény Péter ausztráliai lelkész 61 igehirdetése. 218 oldal \$7.00

Ne félj! Áhítatoskönyv Túrörczy Zoltán igehirdetése alapján az egyházi év minden alkalmára. Összeállította: Egyed Aladár. 135 oldal \$6.00

Útravaló. Ordass Lajos imádságba foglalt meditációi az év minden napjára. 420 oldal \$8.00

Amerikai—Magyar Evangélikus Házi Oltár. Ordass püspök és 18 külföldön élő lelkész imádságai az élet különböző alkalmaira magyar és angol nyelven. 96 oldal. \$2.00

Krisztus tanúja. — Luther élete. H. Beintker német Luther-kutató munkája. Fordította dr. Pálffy Miklós. 52 oldal. \$2.00

Luther. A nagy reformátor életrajza, lelki arca, tanítása. Három püspök és vezető teológusok tollából, számos képpel. 48 oldal. \$2.00

Doktor Luther Márton Kiskátéja. 27 oldal. \$1.00

Pásztorokkal vagyok útbán. Ádventi,

karácsonyi elbeszélések és versek. 80 oldal (antikvár példányok). \$1.00

Ordass Lajos: **Válogatott íráások.** Súlyos idők nagy tanújának és szenvedőjének igehirdetése, cikkei, hivatalos és magán-levelezése az 1924—1978 közötti évekből. Válogatta és az utószót írta Szépfalusi István. Bern, 1982. 413. oldal. \$25.00

Ordass Lajos: **Önéletrajzi íráások.** Alázatos, de megingathatatlan helytállás Krisztus, az egyház és a magyar nép ügyéért. Válogatta és az utószót írta Szépfalusi István. Bern, 1985. 464 oldal. \$25.00

Szépfalusi István: **Pótszigorlat — 1955, 1983.** Egy volt magyarországi lelképásztor naplója, mely nehéz idők izgalmas eseményeit örökíti meg. Bécs, 1984. 400 oldal \$20.00

Kovács Károly: **Hellenizmus, Róma, zsidóság.** Az azóta elhunyt tudós professzor, dr. Karner Károly műve csak Nyugaton jelenhetett meg, írói név alatt. A könyv lebilincselő betekintést nyújt az Újszövetség korának világába. 502 oldal. \$15.00

Karner Károly: **Apokalipszis.** A János apostol mennyei jelenéseiről írt könyv fordítása és magyarázata. 275 o. . . \$10.00

Passió-énekek. Hallgrímur Pétursson nagyszabású műve, az izlandi irodalom remeke, Ordass Lajos fordításában Izlandban jelent meg. Szép kötés, 233 oldal. \$7.00

Kaj Munk: Három dráma. Fordította és bevezetőt írt: Ordass Lajos. A dán mártírköltő három legnépszerűbb darabja: Az ige (1925); Kohóban (1938); A bíró urak (1942). 205 oldal \$4.00

*
Fenti árak **USA-dollárban** értendők, magukban foglalják a postai szállítás költségét is. Könyvrendelés a pontos név és cím, valamint a vételár beküldésével:

Hungarian Conference — LCA
9715 Lake Avenue, Cleveland, OH 44102

A csekkre ezt kell írni: **Hungarian Conference — LCA.**

lelkét is kiadta nagy igyekezetében. Nem akart öngyilkos lenni, ha bajban volt és néha ilyeneket mondott: az emberi élet értéke felmérhetetlen, végtelen. Akárcsak egy perce is olyan drága, mint 70 esztendő. És mert a végtelent nem lehet se osztani, se sokszorosítani, egyetlen emberélet sokezer élettel felér.

Ez a nagy mégis csak kapott gazdagságot az élettől, valamit, amit senki el nem vehetett tőle, valamit, ami megépítette öregedő arcát, megfényesítette a tekintetét, amit ez a fiatal leányka, látva őt, miként viseli fiának elvesztését, így foglalt össze:

— Tetszik tudni, most láttam, milyen az, ha valaki hisz.

— Milyen? — kérdeztem.

— Hát először is, hogy nem nehéz neki semmi. Zokszó nélkül fogadja, amit a sors ráoszt. Nincsen semmije, és mégis gazdag. Lényéből nyugalom, béke árad, mint abból, aki tudja, hogy élete a legjobb kezekben van.

— Ilyennek látod a hívő embert?

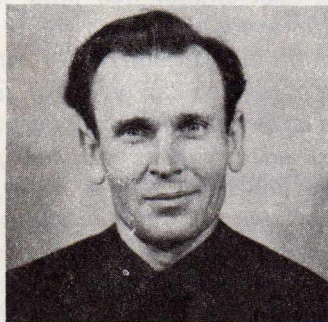
Nem válaszolt. Szép kis arca kipirult, szeme a messzi jövőt kutatta. Gyermekek, család, öröm, nehéz küzdelem, gyász, háború, betegség, mind felködlött előtte. Felémfordulva azt mondta:

— Ha gyermekem lesz, szeretném, ha ilyen hívő ember lenne belőle!

— Én a te gyermekedet talán már nem fogom meglátni, de így is egész szívemmel hiszem, hogy most már hívő embert nevelsz belőle!

Gyarmathy Irén

Nt. Szirmai József

Isten az, aki elhívja a szolgálait, és Ő az, aki hazahívja őket. Szolgái az Ő követségében járnak közöttünk: üdvösséges akaratát, örök időkre szóló ígéreteit hirdetik. Szolgálatuk kirendelt ideje egyszer lejár. Krisztusról szóló ajkuk elnémul. Néha döbbenetes váratlansággal történik ez, s emberi számítás szerint úgy véljük, hogy korán érkezett el az idő...

Szirmai (Ocsenás) József iparos szülők gyermekeként jött a világra 1932. április 5-én Nyíregyházán. A családban kapott vallásos nevelést megerősítette benne a helyi ev. iskola, majd a híres soproni Líceum, ahol 1952-ben érettségizett. A lelkészi pályára való felkészülése nem volt akadályok nélküli. Az Evangélikus Teológián elkezdett tanulmányai 1954-ben betegség és más személyi okok miatt megszakadtak. 1956-ban megnősült, majd a szabadságharc nyomán Argentínába került feleségével együtt. Ott folytatta tanulmányait. 1962. augusztus 5-én szentelték evangélikus lelkésszé Buenos Airesben. Közben családjá is megnövekedett. Három gyermekük született: Attila, István és Katalin. 1965-ben visszatértek Magyarországra, ahol a szentendrei gyülekezet hívta meg lelkészének. 1971-ben, csa-

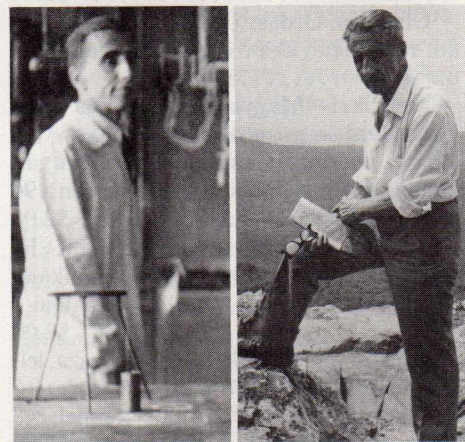
ládja nélkül, ismét külföldre távozott; Amerikában református gyülekezetekben vállalt szolgálatot: Phoenix (AZ), Buffalo, 1976 óta a detroiti Első Magyar Ev. és Ref. Egyház lelkésze volt. A megfogyott létszámú gyülekezet eladta templomát, s attól kezdve a detroiti Első Magyar Evangélikus Egyház templomában tartotta istentiszteleteit. Néhai Asbóth Gyula ev. lelkész nyugalomba vonulása, 1984. március 1-e óta az ev. egyházi főhatóság jóváhagyásával Szirmai József végezte mindkét gyülekezet lelkigondozását. Élete utolsó hónapjaiban betegsége gyorsan elhatalmasodott rajta. Hányatott sorsú, de mindvégig hűséges szolgáját október 5-én, 54 éves korában hívta ki teremtő Ura a földi életből. Két kis gyülekezet, az evangélikus és a református mondta magáénak, két gyülekezet gyászolja papja elvesztését. A detroiti magyar evangélikus templomban október 8-án megtartott gyászistentiszteletet számos református lelkész végezte, *Abraham Dezső* püspök vezetésével; evangélikus részről a michigani egyházkerület magyar származású püspökhelyettese, *dr. W. G. Moldwin* (Moldován) hirdetett ígét angolul, míg a Magyar Ev. Konferencia igehirdetője *Bernhardt Béla* ev. lelkész volt, aki János 10:11, 27 alapján hangsúlyozta, hogy egy lekipásztor temetését nem reményesség nélkül végezzük, hanem a Főpásztor szolgálatában beteljesedett győzelmes életre tekintve. „*Én örök életet adok nekik, és nem vesznek el soha, mert senki sem ragadhatja ki őket az én kezemből.*” (Jn 10:28.) (ze)

A fenti életrajzi adatokat részben *Dallos István* ref. lektor szolgáltatta, ki a gyászistentiszteleten a nekrológót mondotta angol nyelven.

Fasoriaknak a Fasorról

Az 1952-ben megszüntetett budapesti Evangélikus Gimnázium volt növendékei szeretettel és hálával emlékeznek vissza tanáraikra, jónéhányan levelező kapcsolatban is vannak velük. Egyik, még életben lévő tanárunk, *dr. Vermes Miklós* (mennyeség, természetan, vegytan) ezen a nyáron lókuszába került ennek a ragaszkodó szeretetnek. Egyik tanítványa, *Bogyó István* (1941), aki Tarrytownban (NY) lakik, gondolt egy nagyot és merészet: hozassuk ki „Mukit” látogatóba! Tervével felrázta az amerikai és kanadai fasorista kolóniát, sokan lelkesen bekapcsolódtak, és költség-hozzájárulással, szállás felkínálással, program-javaslatokkal segítettek az ügyet. Azonban Bogyó volt az egészen a mozgatója: az utolsó részletig kidolgozta a menetrendet, lelevezte a házigazdákkal, stb. Dr. Vermes természetesen nem juthatott el mindenhová július 1 és 31 között, de akik találkozhattak vele, nem csalódtak. Ezt a 82 éves, fiatalos, fantasztikus teherbírást ember minden érdekelte. Saját, előre elkészített listája szerint nézte a múzeumok híres festményeit. Hogy mindent lásson, helikopterrel lebegett Manhattan fölött, járt Chicago és New York legmagasabb felhőkarcolói tetején. Megmászott egy oregoni tűzhányót, átment a Niagara alatt, felhőszakadás és trópusi hőség nem zavarta. Vendéglátói sokszor lemaradtak lihegve, mert nem bírták „Muki” iramát. Bensőséges alkalmak voltak a több helyen rendezett találkozók, ahol a fehér asztal mellett gyűltek össze környékbeli volt diákjai, hogy még egyszer láthassák szeretett tanárukat.

A baloldali felvételt Bogyó István titokban kattintotta 45 éve a tanár úr órája alatt. A másik kép most júliusban készült, Kún József (1950) felvétele a Shenandoah csúcsán.

A társadalom és az erkölcsi értékek

„A MTA Filozófiai Intézete és a Pápai Gergely Egyetem rendezésében, az MTA elnökségének és a Vatikáni Nem Hívők Titkárságának égisze alatt elméleti párbeszédre kerül sor ez év október 8. és 10. között Budapesten. A tanácskozáson 15 marxista és 15 katolikus tudós vesz részt Európa számos országából, hogy „A társadalom és az erkölcsi értékek” kérdéskörében tudományos eszmecsere folytasson. A tervek szerint a megbeszélést Paul Poupard bíboros, a Nem Hívők Titkárságának elnöke és Berend T. Iván, az MTA elnöke nyitja meg.”
(Magyar Nemzet, 1986. IV. 25.)

A fenti hír kapcsán hadd idézzük a budapesti Új Ember c. katolikus hetilap egyik korábbi számából a következő aktuális ismertetést (1984. IV. 22.):

A világnézeti neveléssel foglalkozott a Szegegyetem c. lap február 23-i számának két cikke, majd — a marxista vélemények után — a lap március 8-i számában Turay Alfrédval, a szegedi papnevelő intézet tanárával készített interjút Dlusztus Imre. Az érdekes írás néhány részletét az alábbiakban közöljük:

„Őn az ateistákkal foglalkozó intézet munkatársa. Miket tart jellegzetesen ateista világnézeti problémának?”

Nyíri Tamással és Góják Jánossal hármasban vagyunk magyarországi tagjai a Nem Hívőkkel Foglalkozó Vatikáni Társaságnak. A kérdésre válaszolva azt mondhatom, hogy egyetlen ateista problémát tudok megjelölni: nem fogadja el Isten, és végső fokon nem tudja megmagyarázni, hogy miért. A marxizmus azt állítja, hogy a vallás elidegenít, illúziók világába visz. Aztán nézzünk körül, csak itt, a szocialista országokban: A hívők a vallásból új indítást kapnak a munkára, itt tevékenykednek, dolgoznak... Az ateista a kereszténységet úgy bírálja, hogy a kereszténységnek tulajdonított dolgokat bírálja.

Visszakanyarodva az általam megjelölt egyetlen ateista problémára, szólnom kell ennek következményeiről.

Az egyik: azzal, hogy azt az abszolutumot, amit a kereszténység adott a világnak, a marxizmus kisöpri rendszeréből, tulajdonképpen egy támaszt szünt meg. Végül is társ nélkül marad az ateista. Jelszavai — harcoljunk a jövőért, tegyük érdekesebbé a világot, stb. — a túlvilág ígérete nélkül erőtlenekek. Azt mondják: műveinkben tovább élünk. De nyújt-e vigaszt számomra, hogy halálom után elneveznek rólam egy cigarettát vagy egy teret?

A marxizmus nem foglalkozik megnyugtatóan azzal a kérdéssel sem, hogy lesz-e utókor... A világ esetleges, ezzel számolni kell. És ennek elhallgatása nem megoldás. Az ateizmus a támpont helyett csak jelszavakat ad, és ezek jobban elidegenítik az egyént önmagától, mint a vallás...

Az ateista ember nagy problémájának másik következménye etikai. Ha nincs egy transzcendens megalapozottságú értékrend, akkor — ha pusztán a társadalom diktálja az

erkölcsi szabályokat — az embernek nagy a kísértése arra, hogy egymás után vétsen az etika alapvető szabályai ellen. Ez gyakorlatilag is levezethető, ha a bűnözés méreteire, a fiatal-sággal való problémákra gondolunk...

A harmadik következmény: az ateista úgy gondolja — Feuerbach óta különösen —, hogy az az alternatíva: vagy az Isten, vagy én. Magyarul: önmagam lealacsonyítása Isten elfogadása. Ez az alternatíva a keresztény szerint teljesen helytelen. Aquinoi Szent Tamás azt mondta, minél közelebb van a teremtmény Istenhez, annál inkább irányul önmaga megvalósítására. Ez a mi sajátos dialektikánk...

Véleménye szerint a világnézet tartós megkerülése milyen következményekkel járhat az egyén önmagával s a közösséggel kialakított viszonyában?

Az ateista és a keresztény ember élettervét, életvázlatát megkülönböztetve két út létezik. Az egyik a keresztényé: elfogadja azt az élettervet, amit Isten megálmodott számára, annak megfelelően él, elnyeri a boldogságot. Az ateista a saját élettervét akarja megvalósítani, ezért sokszor elkallódik, meghasad az egyén. Persze, ha a keresztény is nemet mond Isten tervére, akkor ő is ebből a sorsból részesül. A lényeg pedig az: egy ilyen széttörődött ember nem lehet hasznos tagja a társadalomnak. Tehát a világnézet tartós megkerülése azt eredményezi, hogy megbomlik az ember önmagában...

(Újtárs)

Fáink

A vámszedő Zákeusnak le kellett jönni a fáról, hogy Jézust befogadhassa a házába. Van néhány „fa”, amelyről nekünk is le kell jönnünk, ha nem akarunk önmagunknak és másoknak útjában lenni az üdvösségre vezető úton. Ilyen fa például:

- az az álláspont, hogy jobb vagyok, mint a többiek;
- az az állítás, hogy Isten úgyszemint segíthet mindenben;
- az a bizonygatás, hogy a hit nem illik bele a hétköznapiakba;
- az a kijelentés: „Hát én már ilyen vagyok!”
- a panasz: „Az én életem úgyis értelmetlen!”
- a góg, melynek a megbocsátás túl egyszerű;
- a büszkeség, amely el akarja titkolni a bűnöket;
- a félelem, leleplezni önmagamat mások előtt;
- a csökönység; „Én nem akarok megváltozni.”

Soroljunk fel ezekhez még egy párat és keressük meg azt a fát, amelyen szívesen ülünk és amelyről a legnehezebben szállunk le.

G. Brun

A hálaadás napja: november 27.

Amerikában elnöki proklamáció emlékezteti az országot minden évben, hogy november negyedik csütörtökjén mindnyájan hálát adunk Istennek irántunk való végtelen jóságáért. Most időszerű néhány szót mondani arról, hogy Istennek nemcsak az esztendő egy napján kell köszönetet mondanunk, hanem minden napunk, egész életünk hálaadás kell hogy legyen. A háláról és hálátlanságról ezt olvassuk Lukács evangéliumában (17:11—19):

Amikor útban volt Jeruzsálem felé, Sámária és Galilea között haladt át. Amint beéri egy faluba, szembejött vele tíz leprás férfi, akik távol megálltak, és kiáltozva kértek: „Jézus, Mester, könyörülj rajtunk!” Amikor meglátta őket, így szólt hozzájuk: „Menjete el, mutassátok meg magatokat a papoknak.” És amíg odaértek, megtisztultak. Egysíkük pedig, amikor látta, hogy meggyógyult, visszatért, és hangosan dicsőítette az Istent. Arcra borult Jézus lábánál, és hálát adott neki. Ez pedig samáriai volt. Jézus ekkor így szólt: „Nem tízen tisztultatok-e meg? Hol van a többi kilenc? Nem akadt más, aki visszatért volna, hogy dicsőítse Istent, csak ez az idegen? És azt mondta az Úr: „Kelj fel, menj el, hited megtartott téged.”

*

A lelkész ott áll a kórházi ágy mellett. Imádkozik a beteggel. Vele együtt bámulattal ismeri el Isten fantasztikus jóságát, aki a gyógyulást adja. A beteg szeméből könnyek peregnek. A lelkész ilyenkor sokszor mégis arra gondol: vajjon ez a gyógyulóban levő beteg, amikor visszatér megszokott környezetébe, kifejezi-e majd Isten iránti háláját?

- Megváltozik-e az élete?
- Mélyebb lesz-e Istenbe vetett hite?
- Figyelmesebb lesz-e segítségre szoruló embertársa felé?
- Másszóval: lesz-e fogantatja a betegágyi fogadkozásnak, vagy az is a felejtés szemétdombjára kerül?

Ide kívánczik egy versike, melyet nemrég olvastam valahol angol eredetiben:

*Az ördög, mikor beteg volt,
Ígérte, hogy szent lesz.
Az ördög, mikor meggyógyult
Még rosszabb ördög lett...*

Gondolja meg azért mindenki és lépjen határozottan erre az útra: hallgassa szívesen Isten ígétét, mert Isten az ige nélkül szívedben nem nyilatkoztatja ki magát. Ha látni és megismerni akarod Őt, csakis az ige és a külső szentségek által történhet ez, másként a Szent Lélek nem végzi munkáját. (Luther Márton)

SECOND CLASS PUBLICATION.
POSTMASTER: DO NOT FORWARD
SEND FORM 3579 TO
ERŐS VÁR (USPS 178560)
BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102

Csak rossz nevelés?

Az ember gyakran hallja azt a megállapítást: a Biblia írói találták ki, hogy az ember gonosz. Szerintük az ember alapján véve jó, csak a környezete és a helytelen nevelés rontotta el őt. A kereszténység csak azért beszél annyit a bűnről, mert az eltévelyedett bányákát így jobban pórázon lehet tartani.

Ha ez igaz, akkor a próféták, az apostolok és azok prédikáló utódai mind számítók, tudatos kínzók, és a keresztények elferdült természetű emberek, akik csak akkor érzik jól magukat, ha lelkiismeretük kínozza őket. — Tény az, hogy egyetlen vallás sem veszi komolyan a bűnt. Mindegyik mutat valami utat és módot, hogyan törölheti el az ember saját maga a mások ellen elkövetett bűnökét. Ezért olyan kényelmetlen sok embernek a Biblia, mert az egyenesen ellene mond ennek az útnak. Ha az ember elolvassa Pál apostolnak a korinthusiakhoz írt levelét, még sincs az az érzése, hogy kínozni akarja önmagát és másokat. Egyetlen oka, hogy már nem úgy gondolkodik és beszél, mint azelőtt: Jézus Krisztus meghalt és feltámadott.

Isten Szentlelke megmutatta Pálnak, amit eddig még nem látott, ugyanis azt, hogy a bűne több, mint valami megbocsátható botlás vagy kudarc — ellenségeskedés Istennel. Csak maga Isten teremthet békét és hozhatja rendbe a megromlott viszonyt önmaga és az ember között. Ez a kereszt értelme, és ezért lett Pál számára minden újjá. Újjá lett számodra is minden? Isten felkínálja neked, fogadd el!

„Igaz beszéd ez és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött a világra, hogy megtartsa a bűnösöket, akik közül első vagyok én” (1 Tim 1, 15).

Szeretet nélkül...

a kötelességteljesítés rideg,
a felelősség tapintatlan,
az igazság keménnyé tesz,
az okosság hamissá tehet,
a rendszeretet kicsinyessé tesz,
a szaktudás önigazzá tesz,
a gazdagság fősvénnyé tesz,
a hit beképzeltté tehet,
egy élet szeretet nélkül — céltalan.

SZTRÁJK!

*Ugye jó, hogy az Úr
nem ment eddig sztrájkra
mert azt mondtuk hogy igazságtalan
és nem tetszett neki amit tettünk
pedig megtettünk mindent
amit mi jónak láttunk.
De ha mint mi, Ő is sztrájkolni
kezdene mondván:
„elég volt, vége, nem bírom tovább
elviselni a Föld lakóit és
így leállítom a Nap erőforrását,
leoltom a Holdat, ne világítson éjjel,
visszatartom az esőt, hadd száradjon ki
minden, még a tenger is,
s végül, hogy megmutassam ki vagyok
megszüntetem az oxigént...”*

*Csoda lenne?
Hiszen senkit se kezelték le annyira,
lázongtak ellene, vagy tagadták,
„nincs Isten, nem létezik...”
De Ő mégis ingyen ad mindent
ami nélkül nem tudnánk élni.
Mi, ha valami jobbat akarunk,
leállunk, sztrájkolunk,
de mit adunk Neki cserébe mindazért
amit Ő ad nekünk?
Még embertársainkra se nézünk,
nem érdekel hogy kit bántunk, sértünk,
kihasználunk csak azért, hogy
célunkat elérjük.
De mekkora bajban lennénk
ha egyszer Ő kezdene sztrájkot...*

Hitből Élünk — Fordította kpg.

Mindennapi kenyér

— Útmutató a Biblia olvasásához —

1986. NOVEMBER HÓ

1. 2Pt 3:13-18 — Jel 5:1-5

PÜNKÖSD U. 24. VAS. — NOV. 2.

Heti ige: 1Tim 6:15-16

2. 2Ts 1:1-5, 11-12 — Lk 19:1-10
3. Rm 13:1-7 — Jel 5:6-14
4. Mt 5:33-37 — Jel 6:1-4
5. 1Kor 3:16-23 — Jel 6:5-8
6. 1Sám 5:1-5 — Jel 6:9-11
7. Mt 10:24-33 — Jel 6:12-17
8. 1Pt 2:11-17 — Jel 7:1-8

PÜNK. U. 25. VAS. — NOV. 9.

Heti ige: 2Kor 6:2

9. 2Ts 2:13-3:5 — Lk 20:27-38
10. Lk 11:14-23 — Jel 7:9-12
11. Mt 24:15-28 — Jel 7:13-17
12. Mt 25:29-35 — Jel 8:1-5
13. Mt 24:36-42 — Jel 8:6-13
14. Jer 18:1-10 — Jel 9:1-12
15. Mt 24:43-51 — Jel 9:13-21

PÜNK. U. 26. VAS. — NOV. 16.

Heti ige: 2Kor 5:10

16. 2Ts 3:6-13 — Lk 21:5-19
17. Lk 19:11-28 — Jel 10:1-11
18. Lk 16:1-9 — Jel 11:1-14
19. Lk 13:1-9 — Jel 11:15-19
20. Ez 14:12-23 — Jel 20:1-6
21. 2Ts 1:3-10 — Jel 20:7-10
22. 2Kor 5:1-10 — Jel 20:11-15

PÜNK. U. UT. VAS. — NOV. 23.

Heti ige: Lk 12:35

23. Kol 1:13-20 — Lk 23:35-43
24. Lk 12:35-40 — Jel 21:1-8
25. Lk 12:42-48 — Jel 21:9-14
26. Mk 13:31-37 — Jel 21:15-27
27. Hálaadás ünn. Fil 4:6-20 — Lk 17:11-19
28. 2Pt 3:3-13 — Jel 22:1-15
29. Ézs 65:17-19, 23-25 — Jel 22:16-21

ÁDVENT 1. VAS. — NOV. 30.

Heti ige: Zak 9:9

30. Rm 13:11-14 — Mt 21:1-11

1986. DECEMBER HÓ

1. Hab 2:1-4 — Ézs 1:1-9
2. Kol 1:9-14 — Ézs 1:10-20
3. Mik 2:1-5, 12-13 — Ézs 2:1-5
4. Jer 23:5-8 — Ézs 2:6-22
5. Lk 1:67-79 — Ézs 3:1-15
6. Sof 3:14-17 — Ézs 4:2-6

ÁDVENT 2. VAS. — DEC. 7.

Heti ige: Lk 21:28

7. Rm 15:4-13 — Mt 3:1-12
8. Zsid 6:9-12 — Ézs 5:1-24
9. Ézs 63:15-64:3 — Ézs 6:1-13
10. Ag 2:1-9 — Ézs 7:1-17
11. Zak 2:14-17 — Ézs 8:1-15
12. Mk 13:5-13 — Ézs 8:23-9:6
13. Mt 24:1-14 — Ézs 11:1-10

ÁDVENT 3. VAS. — DEC. 14.

Heti ige: Ézs 40:3, 10

14. Jk 5:7-10 — Mt 11:2-11
15. Lk 1:5-25 — Ézs 12:1-6
16. Lk 3:1-14 — Ézs 14:3-17
17. Lk 3:15-20 — Ézs 26:1-21
18. Csel 13:15-25 — Ézs 29:1-16
19. Mk 1:14-15 — Ézs 29:17-24
20. Ézs 45:1-8 — Ézs 33:10-24

ÁDVENT 4. VAS. — DEC. 21.

Heti ige: Fil 4:4-5

21. Rm 1:1-7 — Mt 1:18-25
22. 2Kor 1:18-22 — Ézs 35:1-10
23. Jer 31:2-6, 14 — Mt 1:1-17
24. Lk 2:1-14 — Tit 2:11-14
25. Karácsony 1. Lk 2:15-20 — Mt 2:1-12
26. Karácsony 2. Tit 3:4-7 — Mt 2:13-23
27. 1Jn 1:1-10 — Mt 3:1-17

KAR. U. VAS. — DEC. 28.

Heti ige: Jn 1:14

28. Gal 4:4-7 — Lk 2:41-52
29. Jn 3:16-21 — Mt 4:1-11
30. 1Tim 3:14-16 — Mt 4:12-17
31. Lk 2:35-40 — Mt 4:18-25 (J)